

TRØNDELAGENS MYRSELSKABS AARSMØDE.

VED SEKRETÆREN DR. E. SOLBERG.

AARSMØDE i Trøndelagens myrselskab afholdtes i Trondhjem lørdag den 8. april.

Til formand gjenvalgte landbrugsingeniør *G. Arentz*. Til næstformand istedetfor landbrugskemiker *dr. E. Solberg*, der havde frabedt sig gjenvalg, valgtes amtmand *Th. Lochen*.

De udtrædende medlemmer af bestyrelsen, nemlig brugseier *Schult*, landbrugsskolebestyrer *Aasenhuis* og landbrugskemiker *dr. E. Solberg* gjenvalgte.

Sidstnævnte indvilgede i ogsaa for indeværende aar at fungere som selskabets sekretær og kasserer.

Landbrugsingeniør *G. Arentz* redegjorde derpaa for de foreløbige resultater af de paabegyndte *undersøgelser af Heimdalsmyrerne*.

Hidtil er væsentlig kun undersøgt Rosten- og Skjetnemyrerne. Af disse myrers samlede areal antages mindst 600 maal (10-ar) at være skikket for brændtorvtilberedning. Dybden varierer mellem 2 og 3,8 m. Med fradrag af det øverste til brændtorv mindre skikkede moselag antages de 600 maal (10-ar) at kunne afgive ca. 150 000 tons brændtorv lufttør beregning.

Kart over myrerne i maalestok $\frac{1}{4000}$ tilligemed en sammenstilling af analyseresultaterne forevistes.

Raamaterialets kvalitet betegnedes som tilfredsstillende og velskikket til brændtorv, medens volumvægten maatte betegnes som relativt lav.

Efter forslag af redaktør *Løken* blev bestyrelsen anmodet om at udarbejde overslag og rentabilitetsberegning for et brændtorvanlæg paa Heimdalsmyren.

BERGENS MYRDRYKNINGSFORENING.

UDDRAG AF FORENINGENS 8. AARSBERETNING.

AARSMØDE afholdtes i Bergens myrdryrkningsforening i Bergen den 2. december 1904.

Af aarsberetningen fremgaar, at foreningen i 1903 tilstod 40 gaardbrugere opdykningsbidrag. Det samlede areal, som disse vil tage under dyrkning, udgjør 237,3 maal (10-ar). Dyrkningsomkostningerne er beregnede til kr. 20 082,00, hvoraf foreningen betaler $\frac{1}{4}$ eller kr. 5 020,00 som præmie, efterhaanden som arbeidet bliver udført i overensstemmelse med de af vedkommende landbrugsfunktionær udarbejdede

planer. Tidsfristen for arbeidernes udførelse er sat fra 3 til 5 aar efter dyrkningsfelternes størrelse.

Foruden de saaledes bevilgede bidrag forelaa fra landbrugsfunktionærerne endvidere anbefaling til bevilgning af 28 i 1903 indkomne andragender til samlet areal 150 maal (10-ar) med omkostningsoverlag kr. 13 610,00. Heraf er bevilget $\frac{1}{4}$ eller kr. 3 403,00 i 1904, da status i 1903 gjorde en udsættelse til det følgende aar nødvendig.

Den største af de myrstrækninger, der hidtil er taget under arbeide med bistand af Bergens myrdirkningsforening, blev iaar færdigdyrket. Strækningen, der ligger ved Holmeknappen paa Holsenø i Alvørsunds herred, undersøgtes og kartlagdes af amtsagronom Jaa-stad i 1900. Den udgjør 61 maal (10-ar). Arbeidet var beregnet saaledes:

Ombrydning af 61 maal (10-ar) à kr. 25,00	kr. 1 525,00
Regulering af bækkeløb	» 200,00
Udkjøring af grøftfyld og planering	» 100,00
Aabne grøfter 364 m. à kr. 0,30	» 109,20
Lukkede grøfter 5 800 m. à kr. 0,30	» 1 740,00
200 hl. kalk	» 300,00
Tilfældige udgifter	» 397,80

Sum kr. 4 372,00

hvoraf foreningen tilstod $\frac{1}{4}$ eller kr. 1 093,00.

Vedkommende gaardbruger, O. Hjertaas, har meddelt foreningen endel nærmere oplysninger om dette dyrkningsarbeide, hvoraf hid-sættes:

» Arbeidet paabegyndtes vinteren 1900—1901. Vaaren 1901 blev tilsaaget ca. 12 maal (10-ar) med thimotei, kløver, engsvingel, hundegræs og engrævehale, og der blev gjødslet med bos (fra Bergen).

Vaaren 1902 blev tilsaaget ca. 16 maal (10-ar) med omtrent de samme frøsorter, og der gjødsledes ligeledes med bos.

Høsten 1902 avledes paa ca. 10 maal (10-ar), der var tilsaaget 1901, 220 kg. frø. Vaaren 1903 blev tilsaaget ca. 18 maal (10-ar) med frø, der høstedes paa eiendommen i 1902. Samtidigt og paa samme felt saaedes havre, der afhøstedes moden, hvilket viste sig at være fordelagtigere end at benytte denne aarsvekst som grønfoder. Naar man bruger bos til gjødsel, er det mere vanskeligt at faa dette saa vel afraket, at man kan slaa ordentligt. Gjør man det derimod paa den nævnte maade og lader gjødselen med alle sine bestanddele blive liggende til den paafølgende vaar, har man lettere for at rense jorden. Gjødselen har da ogsaa gjort større nytte. Vaaren 1904 blev resten af feltet tilsaaget, ca. 15 maal (10-ar), med frø og havre, avlet paa eiendommen i 1903. Gjødslingen foretoges paa samme maade med bos, og havren indhøstedes moden.

I 1902 og senere har der vekselvis været gjødslet med staldgød- sel, kunstgødsel o. s. v. Men det har efter min erfaring vist sig, at bos har været det mest stabile, særlig paa nyt land.

Vedlagt indsendes tabeller til *det norske myrselskab* over forsøgsfelterne med paategning af aarets avling m. v. (Se gjødslingsforsøg side 94--95).

Som bruger af omhandlede dyrkefelt kan jeg meddele, at der- som Bergens myrdrkningsforening ikke havde tilskudt $\frac{1}{4}$ af arbeidets kostende, hvilken fjerdedel udgjorde kr. 1 093,00, vilde sikkerlig hele feltet endnu have ligget udyrket. Jeg har saaledes stor grund til at takke foreningen for arbeidets udførelse.«

Hosfødte billede gjengiver dele af det opdyrkede felt ved Holme- knappen.

Fra *det norske myrselskab* kom der iaar tilbud om gratis udde- ling af kunstgødning til gaardbrugere, der maatte være villig til paa myrdrkningsfelter at lade anstille gjødslingsforsøg. Som i foranførte meddelelse oplyst, foretoges saadant forsøg af Hjertaas paa Holme- knappen. Lignende forsøg foretager John Lone, Haukeland st., som ogsaa har fuldført et større myrdrkningsarbeide med bidrag af Bergens myrdrkningsforening. Ogsaa et par gaardbrugere i Fane meldte sig som forsøgsværter, men mindre heldige omstændigheder medførte, at den paatænkte forsendelse af kunstgødning fra myrselskabet blev ind- stillet paa grund af den langt fremskredne aarstid. Myrselskabet har dog bebudet, at der fremtidig vil træffes forføining til, at eventuelle gjødningsforsendelser vil kunne ske i betimelig tid.

Til behandling iaar foreligger 77 andragender, hvoraf fra f. a. udsatte 10. Undersøgelse og eventuel kartlægning, beskrivelse, udar- beidelse af dyrkningsplaner med omkostningsoverslag besørages fremdeles velvilligt af landbrugsfunktionærer i amtet, amtsgartner *Ones*, amts- agronomerne *Faastad* og *Berge*.

Arealet for samtlige 77 andragender er efter de foreløbige op- gaver sat til ca. 465,3 maal (10-ar) og dyrkningsomkostningerne efter en paa tidligere aars kalkule baseret gennemsnitsberegning (af kr. 80,00 pr. maal) (10-ar) til ca. kr. 37 224,00.

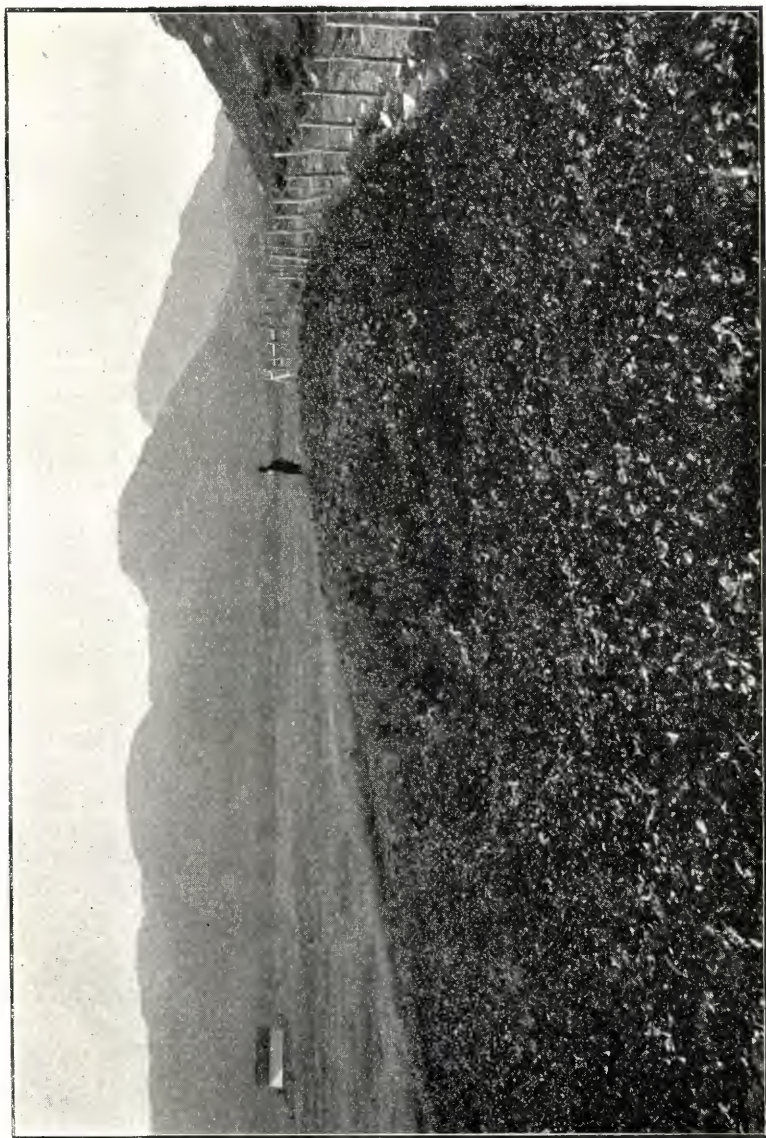
I lighed med tidligere praksis foreslog bestyrelsen $\frac{1}{4}$ af dyrknings- omkostningerne bevilget som præmiebidrag efter bestyrelsens nærmere bestemmelse, naar landbrugsfunktionærernes indstilling foreligger og saa- vidt midlerne tillader det, hvilket forslag vedtoges af generalforsamlingen.

Revideret regnskab for 1903 fremlagdes.

Af bestyrelsen udtraadte iaar efter tur *Edv. G. Johannessen*, *J. Th. Landmark*, *Th. Lekven* og *Fohan Lothe*, der samtlige gjen- valgtes med undtagelse af hr. *Lothe*, som havde frasagt sig gjenvalg, og i hvis sted indvalgtes *A. Christie*.

Til suppleanter valgtes *Jacob Irgens* og *Fohan Lothe*.

Revisorerne, kontorchef *Oluf Lie* og købmand *Rasmus Meyer*, gjenvalgtes.

Holmemyren ved Holmeknappen.

I forgrunden potetsager.

Ved udgangen af aaret 1903 var der af Bergens myrdrkningsforening bevilget til ialt 189 andragere, som bidrag til opdyrkning af 1 287 maal (10-ar) myr, et beløb af kr. 24 735,25, udgjørende $\frac{1}{4}$ af de af landbrugsfunktionærerne kalkulerede opdyrkningsomkostninger, kr. 98 922,29.

Efter landbrugsfunktionærernes beregninger udgjør gennemsnitsomkostningerne ved opdyrkning af 1 maal (10-ar) myr kr. 78,30, og som bidrag hertil yder Bergens myrdrkningsforening gennemsnitlig kr. 19,50 pr. maal (10-ar).

ROMSDALS MYRDRYKNINGSSKAB.

DETTE SELSKAB ER FORLÆNGST OPLØST, men til belysning af myrsagen i Norge i svundne tider kan det have sin interesse at nævne nogle historiske data, hentede fra et arkiv i Molde og fra nogle protokoller, der forefindes paa garden Furland i Vestnæs.

Myrdrkningspørgsmaalet i Romsdals amt er gammelt og nævnes lige fra aaret 1776, da landhusholdningsselskabet blev stiftet.

Efter initiativ af landhusholdningsselskabets bestyrelse blev der den 9. august 1855 udstedt indbydelse til dannelse af »Romsdals myrdrkningselskab«, der saa blev stiftet den 18. november følgende aar.

Selskabets formaal skulde være at købe myrer, opdyrke disse og derefter sælge dem igjen i større eller mindre parceller. Man havde tænkt at faa samlet en kapital, stor kr. 80 000,00, fordelt paa 500 aktier à kr. 160,00. Der skulde ogsaa være anledning til at tegne halve og fjerdedels aktier. Derhos gjordes regning paa statsbidrag.

Myrdrkning efter den meget omstridte Ekensteenske bænkningsmethode var beregnet at koste kr. 12,00 (?) pr. maal for den saakaldte »myrbænkning« og kr. 16,00 (?) pr. maal for den saakaldte »bakkebænkning«.

Der var i henhold til en opgave tegnet 40 medlemmer med tilsammen 100 aktier à kr. 160,00. Ifølge en af de gamle protokoller skulde der derimod være tegnet 76 medlemmer med tilsammen 111 $\frac{1}{4}$ aktier. Det synes dog, som om kapitalen aldrig har været indbetalt.

Styret bestod af følgende herrer: Lensmand P. Lied, proprietær W. D. Krohn, konsul Jacob Jervell, prokurator Sanne og købmand H. Thiis Møller, med varamænd: Sagfører I. G. Dass, o.r.sagfører L. Daae, rektor J. O. Horn, købmand C. S. Jervell og kirkesanger C. Bruseth.

Til formand var valgt købmand H. Thiis Møller og til sekretær amtmand Thesen. Selskabets sæde var i Molde.

I en skrivelse, dateret 15. januar 1857, meddelte statsminister Sibbern, at H. K. H. vicekongen — senere kong Carl XIV — havde erklæret sig villig til at være selskabets høie beskytter.